

Mladi za napredek Maribora 2019

36. srečanje

HUMANITARNOST NAS VODI V PRVO POMOČ

ZDRAVSTVO

INOVACIJSKI PREDLOG

Avtor: VALENTINA GEP, LANA KOVAČIČ

Mentor: HELENA ROŠKER ŠTOK
Šola: OŠ DRAGA KOBALA MARIBOR
Število točk: 133
Mesto: 1
Priznanje: bronasto

Maribor, februar 2019

Mladi za napredek Maribora 2019

36. srečanje

HUMANITARNOST NAS VODI V PRVO POMOČ

ZDRAVSTVO

INOVACIJSKI PREDLOG

Maribor, februar 2019

Kazalo vsebine

1.	POVZETEK NALOGE	1
2.	ZAHVALA	2
3.	VSEBINSKI DEL	3
3.1.	Uvod	3
3.2.	Hipoteze	4
4.	TEORETIČNI DEL	5
4.1.	Ideja in začetek	5
4.2.	Prostovoljno delo	5
4.3.	Humanitarnost v Sloveniji	6
4.4.	Pomen poznavanja prve pomoči za otroke in mlade	6
4.5.	Dobrodelne organizacije v Mariboru	7
4.5.1.	Rdeči križ	7
4.5.1.1.	Krvodajalstvo	7
4.5.1.2.	Darovanje organov in tkiv	8
4.5.1.3.	Usposabljanje za prvo pomoč	8
4.5.2.	Škofijska Karitas	8
4.5.3.	Zavetišče za živali maribor	9
5.	DELO NA TERENU	9
5.1.	Najin obisk na Rdečem križu	9
5.2.	Najin obisk na Škofijski Karitas	13
5.3.	Božični bazar	15
5.4.	Zbiralna akcija	17
5.5.	Vprašalna anketa sošolcem	19
5.6.	Intervju na sedežu rdečega križa je bil impulz za sestavo testa prve pomoči za petošolce	26
6.	UGOTOVITVE	32
7.	ZAKLJUČEK	33
8.	VIRI IN LITERATURA	34

Kazalo slik

Slika 1: “prodaja” limonade za dobrodelne prispevke v poletju 2018.....	3
Slika 2: “prodaja” limonade za dobrodelne prispevke v poletju 2018.....	3
Slika 3: zbrane stvari pred skladiščem Rdečega križa	12
Slika 4: pred oddajo stvari na Rdečem križu	12
Slika 6: kuhinja za brezdomce	14
Slika 7: paketi, pripravljeni za deljenje.....	14
Slika 8: razkazovanje prostorov Škofijske Karitas v Mariboru	15
Slika 9: stojnica na božičnem bazarju.....	16
Slika 10: letaki za dobrodelno stojnico.....	16
Slika 11: pobiranje dobrodelnih prispevkov na božičnem bazarju.....	16
Slika 12: Zavetišče za živali Maribor	17
Slika 13: zbrane stvari pred predajo zavetišču.....	17
Slika 14: zbrane stvari pred predajo Rdečemu križu	18
Slika 15: zbran denar pred predajo Rdečemu križu	18
Slika 16: zbran denar pred predajo Karitasu	18
Slika 17: zbran denar pred predajo Zavetišču za živali Maribor	18

Kazalo grafov

Graf 1: Ali poznaš pojem humanitarnost?	19
Graf 2: Ali se bil/a že kdaj vključen/a v humanitarno delo?.....	20
Graf 3: Če bi imel/a priložnost, bi sodeloval/a v humanitarnosti?	21
Graf 4: Če te bi brezdomec prosil za nekaj denarja bi mu ga dal/a?	22
Graf 5: Ali meniš da pod humanitarnost spada tudi prva pomoč?.....	22
Graf 6: Kam pokličemo če gori?.....	23
Graf 7: Ali bi se strinjal/a s tečajem za prvo pomoč na šoli?	24
Graf 8: Kaj bi naredil če se bi nekemu zataknil bonbon in oseba ne bi mogla dihati?.....	25
Graf 9: Zakaj ljudje ne stopijo na pomoč, ki na cesti omedli?	26

1. POVZETEK NALOGE

Najin inovacijski predlog govori o tem, koliko in kako ljudje in organizacije pomagajo ljudem in živalim v stiski. Raziskovali sva, koliko mladi poznajo prostovoljstvo in dobrodelnost, ali so tudi sami kdaj dobrodelni. Sami sva se preizkusili v humanitarni dejavnosti in organizirali dve dobrodelni akciji. Skozi različne metode dela sva v nalogi ugotovili, da se humanitarnost lahko povezuje s prvo pomočjo.

Sestavili sva spletni vprašalnik, ki bi v bodoče lahko bil sestavni del priprave na kolesarski izpit. Večina učencev je zelo dovtetnih in vedoželjnih učenja prve pomoči. Z veseljem bi pomagali pomoči potrebnim, samo več znanja potrebujejo. Ugotovili sva, da moramo sistematično delati na prvi pomoči, če želimo vzgojiti odgovornega človeka, ki drugim zna in hoče pomagati. Najina želja je, spletni vprašalnik nadgraditi in ga razširiti še za devetošolce na naši osnovni šoli ter kasneje tudi na ostalih osnovnih šolah v Mariboru in po vsej Sloveniji.

2. ZAHVALA

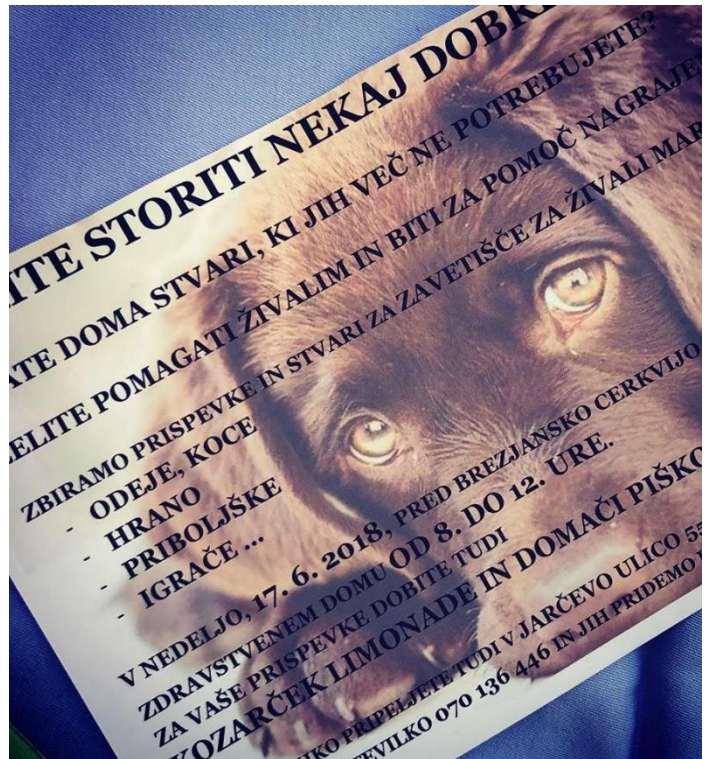
Iskrena hvala staršem za vzpodbudo ter njihov čas za prevažanje iz ene lokacije na drugo ter pomoč pri organiziranju vseh aktivnosti. Zahvala tudi najini mentorici, ki naju je neumorno spodbujala in spremljala najino delo ter naju usmerjala, in seveda tudi učiteljici računalništva za pomoč pri vzpostavitvi spletnega kviza prve pomoči. Zahvala gre prav tako učiteljici razredne stopnje, ki nam je pomagala testirati kviz.

3. VSEBINSKI DEL

3.1. Uvod

Cilj najinega inovacijskega predloga je preveriti, koliko so najini vrstniki seznanjeni z različnimi oblikami prve pomoči in možnostmi humanitarnega sodelovanja. Želiva kot vzornici pokazati, da si lahko že z dvanajstimi leti aktiven pri humanitarnosti in dokazati, da je izredno pomembno, da tudi otroci najinih let in mlajši poznajo osnove prve pomoči in tudi to, kdaj in kako jo uporabiti.

Ob začetku šolskega leta sva imeli drugačno idejo, saj sva se želeli preizkusiti v podjetništvu, a sva ugotovili, da naju zaradi mladoletnosti in najinega statusa čaka kar nekaj zakonskih ovir. Razmišljali sva, kako in v kaj idejo preusmeriti, da bi še zmeraj lahko zbrali denar, ki sva ga že prvotno želeli nameniti živalim v stiski (med poletnimi počitnicami sva pripravili več akcij, kjer sva za limonado in domače piškote zbirali prispevke, za katere sva potem kupili pasjo in mačjo hrano in jo odnesli v zavetišče za živali).

Slika 1 in slika 2: "prodaja" limonade za dobrodelne prispevke v poletju 2018, (osebni arhiv)

Zato sva se odločili organizirati širšo dobrodelno akcijo in k njej privabiti čim več vrstnikov, njihovih staršev in ostalih. Akcijo sva organizirali na najini šoli v času božičnega bazarja, kjer sva pred in na bazarju nagovarjali učence, učitelje, delavce šole in starše, da prinesejo in prispevajo za ljudi in živali v stiski. Akcija traja še sedaj.

V času priprave akcije sva se povezali z dvema največjima humanitarnima organizacijama v Mariboru. Dobili sva idejo, kako humanitarnost širše predstaviti vrstnikom ter željo, kako pri najini in bodočih generacijah spremeniti miselnost in odnos do humanitarnosti. V pogovorih z generalnim sekretarjem Rdečega križa se je porodila zamisel, ki smo jo začeli razvijati in skupaj z mentorico prišli do ideje, da bi pripravili inovacijski predlog, ki bi ga predstavili najprej na naši šoli, in ga skozi razvojni proces pripeljali do te mere, da bi ga lahko začele uporabljati vse osnovne šole.

V pogovoru z mentorico, skozi intervjuje s sogovorniki in na podlagi drugih pogovorov s starši, učitelji in sovrstniki sva se odločili, da sestaviva spletni kviz v znanju prve pomoči, ki bi pomagal vrstnikom ugotoviti, kakšno je njihovo znanje prve pomoči, hkrati pa bi bil ta kviz pokazatelj tudi učiteljem, ki na šolah izvajajo tečaje prve pomoči, v katero smer je potrebno nadgrajevati znanje, kaj si učenci predstavljajo kot učenje prve pomoči in na kakšnem nivoju so. Test sva sestavili s pomočjo mentorice in učiteljev na naši šoli, tehnično nama ga je pomagala izpeljati učiteljica računalništva.

Z najinim delom želiva spremeniti miselnost in odnos mladih in ljudi so soljudi. V medijih velikokrat zasledimo primere ljudi v stiski, mediji poročajo tudi o zlorabah stisk drugih. Nekatere zgodbe so srečne, nas navdihujejo, ob nekaterih se žalostimo in zgrozimo, kako je mogoče, da lahko ljudje stisko drugih spregledajo, se sami okoristijo ali nočejo pomagati. Želiva, da se miselnost bodočih generacij spremeni. Zato je potrebno začeti pri vzgoji mladih ljudi.

Opisali bova, kaj sva počeli, kje sva bili in kaj sva doživeli. Za to nalogo sva se odločili zato, ker se nama tako kot ljudje, tudi živali brez doma smilijo in sva hoteli pomagati vsem, ki nimajo niti za košček kruha ... Najino največje vprašanje je bilo, zakaj se ljudje s tem ne želijo ukvarjati in tako sva se odločili, da bova kot mladoletni aktivno delali sami.

Postavili sva si tudi hipoteze. Veliko smo se o tem pogovarjali na šoli in s predstavniki humanitarnih organizacij, sledili sva različnim novicam v medijih in pregledali, kaj je na temo humanitarnosti že bilo narejeno, kaj počnejo v drugih državah in kaj mladi v najinih letih sploh lahko storijo oziroma kako pomagajo. Na osnovi vseh teh dejavnikov sva se odločili, da temeljiteje raziščeva prvo pomoč in učenje prve pomoči v osnovni šoli. Zanima naju, kaj o tem vedo najini vrstniki. Pri tem sva se vprašali, kaj smo o tem izvedeli v petem razredu, ko smo opravljali kolesarski izpit.

3.2. Hipoteze

V pripravi inovativnega predloga sva si postavili tri hipoteze:

1. Sovrstniki ne vedo dovolj o humanitarnosti in o tem, kako pomagati.
2. O prvi pomoči in njeni uporabi mladi ne vemo dovolj.
3. Če so mladi pravilno usmerjeni in motivirani, še zmeraj želijo pomagati drugim.

Najino delo je temeljilo predvsem na pogovorih, obiskih humanitarnih organizacij, organizaciji in izpeljavi lastne humanitarne dejavnosti, anketah, terenskem delu. Iz vsega, kar sva počeli in slišali sva prišli do zaključka, da je humanitarstva v naši družbi močno prisotna. Ampak vedno prihaja do situacij, ko ljudje rabimo, rabijo pomoč. Večina ljudi želi pomagati. A se zgodi, da se bojijo, ali enostavno ne znajo pomagati. Marsikaj se lahko naučimo, tudi pomagati. To učenje se naj začne čim prej. Že v šoli.

4. TEORETIČNI DEL

4.1. Ideja in začetek

V začetku je bila najina ideja, kako zaslužiti denar in ga podariti v dobrodelne namene, ter sčasoma iz tega narediti tudi kaj več. Pri tem sva naleteli na zakonske in birokratske ovire. Potrebovali bi davčno blagajno, račune, ki bi jih izdajali, morali bi se ubadati s higienskimi standardi, če bi prodajali sok ali pecivo. Zato sva to misel opustili. Ker sva vztrajali, da morava ne vsak način pomagati, se je porodila ideja o pomoči Zavetišču za živali v Mariboru in sošolcem v stiski. Že kot majhni sva zelo radi prostovoljno zbirali prispevke za živali v stiski. Ker se v šoli srečujemo z neenakostjo, o njej poročajo tudi v medijih, sva se odločili, da bova bolj aktivni in animirali tudi sošolce.

Najprej sva pregledali literaturo in poskušali odkriti, kaj je na področju dobrodelnosti že narejeno, kakšna je zgodovina tega in kdo vse deluje v humanitarnosti. Ugotovili sva, da obstaja kar nekaj organizacij in društev, ki že aktivno delujejo na humanitarnem področju in pomagajo ljudem v stiski na takšen ali drugačen način. Nekaj teh sva tudi obiskali in jih bova v svoji nalogi podrobneje predstavili, prav tako pa tudi najino sodelovanje z njimi.

4.2. Prostovoljno delo

Prostovoljno delo je tisto delo, ki ga posameznik po svoji volji opravlja v dobro drugih. Posameznik za takšno delo ne pričakuje nobenega plačila, in pomembno je, da pomoč nudi tudi tistim osebam, ki jih ne pozna ali mu morda tudi niso všeč. Posameznikom ali skupini, brez razlikovanja.

Prostovoljno delo je lahko enkratna ali pa tudi dlje trajajoča dejavnost. Prostovoljec je lahko vsak, ki ima čut do soljudi, želi delati dobro in je pripravljen žrtvovati svoj čas in energijo za dobro drugih. Vsak pa seveda potrebuje določeno usmerjanje, vodenje. Tako so začetni prostovoljci velikokrat v usposabljanju že izkušenega prostovoljca. (vir 1,2,3)

4.3. Humanitarnost v Sloveniji

Slovenija že vrsto let podpira humanitarne akcije, ki se odvijajo po vsem svetu. V zadnjih treh letih je za humanitarne projekte in nujno humanitarno pomoč letno namenjala okrog milijon evrov ali okoli deset odstotkov razpoložljive uradne razvojne pomoči. Največji delež financ je namenjen v podporo programom mednarodnih organizacij, predvsem ob naravnih in drugih humanitarnih katastrofah, ko ljudstvo potrebuje najhitrejšo pomoč. Med glavne cilje humanitarne pomoči v Sloveniji sodijo (vir 4,5)

- zmanjševanje lakote,
- protiminsko delovanje,
- pomoč otrokom po konfliktnih razmerah.

Slovenija pri tem namenja največji delež pomoči najšibkejšim članom skupine. To pomeni otrokom, prehranski varnosti in zagotavljanju osnovne zdravstvene oskrbe, še posebno za otroke, mladostnike in ženske.

4.4. Pomen poznavanja prve pomoči za otroke in mlade

Nihče ni premajhen za pomoč. Ravno nasprotno, otroci se v prvih letih učijo hitreje kot kadarkoli v življenju - in to velja tudi za prvo pomoč. Otroci so zelo ponosni, ko lahko pomagajo drugim. Po drugi strani pa so otroci pogosto odvisni od prve pomoči in tega se je pomembno zavedati.

Večina nesreč se zgodi doma in v prostem času. Pri otrocih, mlajših od šest let, ozaveščenost o nevarnosti še ni dovolj razvita. Še posebej ogroženi so otroci med 2 in 4 letom, katerim se nesreče najpogosteje dogajajo doma (nesreče s padci). Večjim otrokom se nesreče ponavadi dogajajo tam, kjer se pogosteje gibajo (na vrtu, na igrišču in v prometu). Spretnosti prve pomoči je treba obravnavati kot pomemben prispevek k družbi, saj bodo spretnosti vsakega posameznika odločilno okrepile sposobnost samopomoči celotnih skupin žrtev v primeru večjih dogodkov in nesreč. Otroci lahko pomagajo drugim, primerno njihovi starosti in stopnji razvoja. Tudi majhni otroci so lahko v veliko korist. Vendar se je potrebno zavedati, da otroci niso majhni odrasli in ne smejo biti

preobremenjeni ali izpostavljeni travmatičnim situacijam. Kolikor pa razmere dopuščajo, je otroke potrebno vključiti in poskušati hkrati omiliti resnost položaja, v katerem se znajdejo ter vzpostaviti občutek normalnosti za vse (vir 12).

4.5. Dobrodelne organizacije v Mariboru

4.5.1. Rdeči križ

Rdeči križ je humanitarna organizacija, ki ljudem pomaga ne glede na spol, jezik, vero ... Ideja o organizaciji se ni rodila čez noč. Izoblikovati so se morali pogoji za nastanek. Potrebni sta bili tudi dve strašni vojni, da je ideja pomagati ranjenim vojakom postala trajna. Ustanovitev Rdečega križa je nastala po objavi knjige »Spomini na Solferino«, v kateri so opisane grozljive izkušnje po bitki pri Solferinu. Rdeči križ je bil ustanovljen leta 1863. Tri leta po začetku ustanovitve (leta 1866) je bilo ustanovljeno žensko društvo za pomoč ranjenim vojakom, vdovam in otrokom. Leta 1879 se je ustanovilo tudi moško društvo za pomoč ranjenim. Leta 1902 sta se žensko in moško društvo združila.

Rdeči križ deluje v Sloveniji od leta 1866. Rdeči križ organizira in vodi razne akcije, kot so: krvodajalstvo, darovanje organov, usposabljanje za prvo pomoč, letovanja za otroke ...

4.5.1.1. Krvodajalstvo

Krvodajalske akcije Rdeči križ izvaja od leta 1953. Njihov namen je zagotoviti zadostne količine zdrave krvi za vse bolnike, ki jo potrebujejo. S krvodajalskimi akcijami zagotavlja Rdeči križ zalogo okoli 45.000 litrov krvi, kar trenutno zadošča potrebam v Sloveniji. Krvodajalstvo je v Sloveniji in mnogih evropskih ter drugih državah po svetu organizirano po pravilih brezplačnosti, prostovoljnosti in anonimnosti. Pri krvodajalskih akcijah izpostavljam pomen darovanja krvi, ter vrednote, ko so medčloveški odnos in solidarnost med ljudmi. Krvodajalec je lahko vsaka polnoletna in zdrava oseba, ki je brez večjih zdravstvenih težav v preteklosti. Krvodajalske akcije se ne izvajajo samo v kliničnih centrih ampak tudi na terenu. V Mariboru in okolici potekajo ob sredah in petkih na lokacijah osnovnih šol občin Pesnica, Šentilj, Kungota, Ruše, Lovrenc na Pohorju, Selnica ob Dravi, Miklavž na Dravskem polju, Duplek, Starše, Rače-Fram in Hoče-Slivnica. Obstaja pa tudi knjiga, v katero se vpiše vsak krvodajalec, ki daruje kri stokrat. Imenuje se knjiga Vitezov krvodajalstva. Do zdaj se je v njo vpisalo 142 krvodajalk in krvodajalcev. Težavo in nevarnost krvodajalstvu v Mariboru predstavlja krvodajalstvo v sosednji Avstriji, saj dobijo krvodajalci v

Avstriji za svojo kri tudi denarno nadomestilo, med tem ko je pri nas le to neplačano (organizator zagotovi malico).

4.5.1.2. Darovanje organov in tkiv

V Sloveniji zdravniki presajajo srce, ledvice, jetra, pljuča in tkiva, kot so kostni mozeg, roženica, kosti, koža. Darovalec lahko postane vsakdo. Za darovanje organov in tkiv po smrti se lahko odloči tudi oseba, ki je starejša od 15 let in ne prenaša bakterijske ali virusne okužbe, ki bi se lahko prenesla na prejemnika. Z darovanjem in presaditvijo organa ali tkiva pomagamo bolniku ohraniti življenje ali pa mu zagotovimo, da bo njegovo življenje bolj kakovostno. Potreba po organih je pri nas precej večja kot je število pridobljenih organov.

4.5.1.3. Usposabljanje za prvo pomoč

Rdeči križ v sodelovanju s strokovnjaki skrbi za usposabljanje predavateljev prve pomoči in si prizadeva vsebine prve pomoči iz dosedanjih izbirnih vsebin vključiti v redne izobraževalne vsebine v osnovnih in srednjih šolah. (vir 4)

4.5.2. Škofijska Karitas

Karitas je dobrodelna organizacija, ki jo vodi cerkev. Prva Karitas je bila ustanovljena v Nemčiji v mestu Freiburgu leta 1897. Sledile so Karitas v Švici leta 1901, v ZDA, ustanovljena leta 1910, nato pa še v vseh krajih, kjer je lahko delovala rimskokatoliška cerkev. Danes je teh držav že preko 200, vključno s Slovenijo.

V Sloveniji je Karitas 1. maja 1990 ustanovila takratna Slovenska pokrajinska škofovska konferenca. Kasneje so bile ustanovljene še škofijske karitas: Škofijska karitas Ljubljana 29. junija 1990, Škofijska karitas Koper 6. septembra 1990, Škofijska karitas Maribor 12. oktobra 1990, Škofijska karitas Novo mesto je bila ustanovljena 15. 9. 2006, Škofijska karitas Murska Sobota 1. 1. 2007, Škofijska karitas Celje pa 2. 2. 2007. Do konca leta 2012 je bilo ustanovljenih 444 karitas. Temelj delovanja Karitasa je prostovoljno delo. V letu 2012 je v Župnijski karitas delalo približno 9.413 stalnih prostovoljcev, ki so skupaj opravili 481.726 ur.

Karitas v Mariboru ima sedaj približno okoli 1.314 delavcev, od tega jih je 66,99 % rednih in 34,01 % občasnih prostovoljnih delavcev. 57,31 % je starejših od 60 let, 34,13 % jih v starosti od 30-59 let. Med prostovoljci je tudi 3,68 % mlajših od 18 let. Karitas pa zraven rednega deljenja paketov s hrano organizira tudi ljudsko kuhinjo Betlehem, v kateri se vsak dan od 12.00–13.00 deli toplo kosilo, zbiranje šolskih potrebščin, ki se organizira vsako leto pred pričetkom šolskega leta, letovanja v Portorožu, pomoč Romom, pomoč socialno ogroženim...

Karitas ima v Sloveniji razen vseh dobredelnih aktivnosti tudi domove za brezdomce, materinske domove, ambulanta za osebe brez osnovnega zdravstvenega zavarovanja s posvetovalnico... (vir 3,7)

4.5.3. Zavetišče za živali maribor

Društvo za zaščito živali Maribor, ki deluje že od leta 1967 je prvo zavetišče za živali ustanovilo že v nekdanji Jugoslaviji. To je bilo leta 1988 v Mariboru na Zrkovski cesti pri družini Vrbančič. Od leta 1991 do leta 2009 je bilo zavetišče v Zrkovcih na naslovu Na terasi 2a, kjer je bil takrat tudi sedež društva.

Leta 2009 je tedanji župan Franc Kangler izpolnil obljubo in zgradil novo, sodobno zavetišče, ki so ga odprli 17. oktobra 2009. Zavetišče za živali je dom vseh izgubljenih in vseh zapuščenih živali. V njem je največ psov in mačk, ki jih lepo sprejmejo, jih zdravstveno oskrbijo, sterilizirajo ali kastrirajo in jim skušajo čim prej najti nove lastnike, ki jim bodo ponudili topel in ljubeč dom. Med začasnim bivanjem v azilu pa živalim nudijo tudi dnevno gibanje in sprehajanje. Pogosto vprašanje v zavetišču je zakaj je treba žival plačati? Čeprav je najdena na cesti in ji vi naredite uslugo je žival preden pride k vam že sterilizirana ali kastrirana in stoprocentno zdravniško oskrbljena. Velikokrat pa se pojavi tudi vprašanje, zakaj je treba priti psa vsaj trikrat pogledati, zakaj ga ne moremo kar takoj posvojiti? Psi so živali, ki se za razliko od mačk navežejo na vas in za to je pomemben več kot le en stik. Živalim pa lahko postaneš tudi boter, to pomeni, da vsak mesec prispevaš nekaj za izbranega psa ali mačko in s tem denarjem ga oskrbujejo. (vir 1)

V zavetišču pa je zraven botrstva na voljo tudi sprehajanje. Osnoven namen sprehajanja je psom nuditi stik s človekom in gibanje. Sprehajalec psov pa ne more biti kar vsak, najprej je treba dopolniti 18 let in opraviti brezplačno izobraževanje oz. tečaj. Ko psa sprehajalec pripelje iz sprehoda, ga vrne v boks in v dnevnik, ki je pri vsakem psu vpiše posebnosti, ki jih je pri psu opazil. V poletnem času, ko dnevne temperature presežejo 35 stopinj, sprehodov iz zdravstvenih razlogov ni. (vir 1,2)

5. DELO NA TERENU

5.1. Najin obisk na Rdečem križu

V mesecu novembru sva obiskali Rdeči križ, kjer sva se pogovarjali z g. Metodom Dolinškom, generalnim sekretarjem Rdečega križa Maribor (v nadaljevanju RK).

Kako dolgo se že ukvarjate s humanitarno dejavnostjo kje so vaši začetki?

»Moji osebni začetki, povezani s humanitarnostjo, segajo še v otroštvo. Profesionalno pa se s tem ukvarjam dve leti in pol. «

Kakšne oblike pomoči so najbolj zaželene?

»Največkrat ljudje potrebujejo materialne stvari: oblačila, hrano, obutev, pohištvo. Veliko je prošenj za denar.«

Kako se stiske ljudi kažejo? Ali pomoč poiščejo sami? Ali vidite ali čutite njihovo stisko?

»RK ima tudi na terenu mrežo, ki jo gradijo krajevne organizacije. Večinoma se ljudje sami obrnejo na nas in poiščejo pomoč.«

Kako prepoznate resnično pomanjkanje in stisko?

»Sami ne ugotavljamo, ali so vse informacije točne. Zagotovo se najdejo ljudje, ki izkoriščajo humanitarni namen naše organizacije. Večinoma imajo državni status, ki ga izkažejo in s tem potrdijo, da nimajo virov za preživetje ali so le ti premajhni.«

Kakšni so načini pomoči? Kako poteka vaše delo?

»Imamo pakete s hrano. V paketu se nahaja: moka, sladkor, olje, mleko, konzervirana hrana ... Do tega paketa so ljudje upravičeni enkrat mesečno. Hrano dobimo s strani države in EU ter s strani donatorjev. To hrano skrbno skladiščimo, pripravimo pakete in jih razdelimo. Delitev pomoči (paketov) poteka enkrat v tednu, v sredo. Velikokrat pomagamo tudi z oblačili in predmeti (igrače, šolske potrebščine, higienske potrebščine) in tudi z denarjem.«

Kako je s stisko otrok? Ali število otrok, ki čutijo pomanjkanje narašča, ostaja enako ali upada?

»Število otrok v stiski in pomanjkanju narašča. Pomagamo jim tudi z vsakoletnimi poletnimi letovanji v Punat. «

Od kod črpate sredstva?

»Nekaj denarja dobimo z donacijami, nekaj s prostovoljnimi prispevki, nekaj pa prispevajo občine. Žal sredstev, ki bi jih morali dobiti od države, ni.«

Kdo so donatorji?

»Najboljši donatorji so tisti ljudje, katerim predstavniki Rdečega križa pozvonijo na vrata in jih prosijo za denarno pomoč. Denar dobimo tudi od občine. Del denarja lahko dobimo od dohodnine, ki jo ljudje nakažejo tudi nam.«

Kdo so ljudje, ki delajo na RK?

»To so prostovoljci, ki se javijo sami. Pri nas je teh prostovoljcev okrog 1.000. Zaposlenih na Rdečem križu je samo 10 ljudi.«

Kakšen je vaš predlog in namig, da bi vključile v humanitarno delo tudi najine vrstnike?

»Na šolah delujejo predstavniki Rdečega križa. Želeli bi, da bi v praksi naredili več nalog, kot na primer pomagali delati reklamo za zbiranje hrane v Mercatorju, delati reklamo za letovanje v Punat in vabiti k čistilnim akcijam.«

S katerimi humanitarnimi organizacijami še sodelujete?

»Sodelujemo tudi s Karitasom, Centrom za socialno delo in z organizacijo Kralji ulice.«

V čem vidite največ težav pri svojem delu?

»Nimamo dovolj sredstev, s katerimi bi lahko zaposlili ljudi, ki bi jih potrebovali. Potrebovali bi mlade ljudi, ki bi delali s socialnimi omrežji, ki bi bili pripravljeni oditi na teren. Težava je tudi v tem, da se mladi ljudje s tem nočejo ukvarjati. Težavo vidimo tudi v tem, kako malo ljudi priskoči na pomoč nekomu, če mu slabo postane na cesti, ulici. Vem za primer, kako so starši peljali majhnega otroka v avtomobilu. Dali so mu bonbon, ki se mu je zataknil. Niso mu znali pomagati. K sreči se je pripeljal mimo gospod, ki je poznal ukrepe prve pomoči. Tako je otroku rešil življenje. Maribor ni pripravljen na to, da bi postavil poljsko bolnišnico v primeru naravne katastrofe. Nimamo ljud, ki bi bili usposobljeni delati v izjemnih razmerah in pomagati. To nas skrbi. Želeli bi izobraziti

s prvo pomočjo vsaj štiri odrasle ljudi na vsaki šoli ali večji organizaciji, da bi znali rokovati z ranjencem, poškodovancem. S takšnimi izobraževanji bi morali začeti že v zgodnjih življenjskih obdobjih. Potem tudi ljudi ne bi bilo strah sočloveku ob nesreči, bolezni, zastoju srca pomagati. Tukaj vidim vlogo mladih, ki bi lahko bili na tem področju veliko bolj aktivni.«

Ali lahko pri vašem delu pomagajo tudi mladoletni?

»RK je organizacija, v kateri lahko sodelujejo tudi mladi oz. mladoletni. Tudi osnovnošolci. V šolah potekajo zbiralne akcije. Vemo, da niso vsi učenci dovolj ali primerno motivirani.«

Kakšna je pomoč beguncem iz vaše strani?

»Skupno rešujemo stisko beguncev. Jih učimo jezika, kako se znajti v družbi, si poiskati delo, urediti svoje bivalne razmere in se znajti na slovenskih tleh.«

Po izčrpnem intervjuju, ko sva izvedeli veliko novega in dobili kar nekaj idej za svojo nalogo, nas je gospod Dolinšek popeljal tudi do skladišča Rdečega križa. Pokazal nam je zbirne prostore, skladišča, pakete, razdelilne prostore ...

Slika 3: zbrane stvari pred skladiščem Rdečega križa (osebni arhiv)

Slika 4: pred oddajo stvari na Rdečem križu (osebni arhiv)

5.2. Najin obisk na Škofijski Karitas

V začetku decembra sva obiskali Škofijsko Karitas v Mariboru. Tam sva se pogovarjali s predstavnikom, g. Darkom Bračunom, glavnim tajnikom.

Kako dolgo se že ukvarjate s humanitarno dejavnostjo oz. kam segajo vaši začetki?

»Moji osebni začetki, povezanim s humanitarnostjo, segajo 11 let nazaj, sicer v leto 2007, ko sem postal tajnik na Karitasu.«

Kakšne oblike pomoči so najbolj zaželeni?

»Najbolj potrebujemo materialne stvari: oblačila, hrano, obutev, pohištvo. Velikokrat pa dobimo prošnjo tudi za denar, saj ljudje ne zmorejo plačevati položnic.«

Kako se stiske ljudi kažejo? Ali pomoč poiščejo sami? Ali vidite oziroma čutite njihovo stisko?

»Karitas ima ob dejavnosti tukaj na sedežu tudi na terenu eno razvito mrežo. Večina ljudi po pomoč ne prihajajo sami, razen takrat, ko je res že zelo težka situacija.«

Ali obstajajo ljudje, ki pomoč izkoriščajo in kako?

»Sami se ne ukvarjamo s preverjanjem tega, ali ljudje našo pomoč izkoriščajo, se pa seveda najdejo tudi takšni, ki naše dobro delo izkoristijo. Večina ljudi, ki pride k nam po pomoč, pa ima s strani države potrdilo, ki ga morajo, da dobijo potrebno pomoč, pokazati na katerikoli od organizacij, ki nudi pomoč, vključno z našo.«

Kakšni so načini pomoči? Kako poteka vaše delo?

»Pri nas delimo pakete s hrano, v katerih so osnovne sestavine. To hrano prejmemo od države, donatorjev in ostalih organizacij, jo skladiščimo, spakiramo ter razdelimo ljudem, ki pridejo po pomoč.«

Kako je s stisko otrok? Ali število otrok, ki čutijo pomanjkanje narašča, ostaja enako ali upada?

»Število otrok ostaja enako. Poskušamo jim ublažiti stisko tudi z vsakoletnimi letovanji.«

Od kod črpate sredstva?

»Največ sredstev dobimo od posameznikov (5 evrov ali več darujejo posamezniki). Občina nam denarja ne daje, saj smo cerkvena organizacija. Naši najmočnejši in najbolj redni donatorji denarja

in sredstev ter stvari so preprosti ljudje. Večina teh ljudi so zaposleni in tudi dobro plačani (33) ostali so prostovoljni ampak jim ne dovolijo delati glavnih stvari (kuhinja, ambulanta, migranti...).«

Kdo so ljudje, ki vam pomagajo, in kaj počnejo?

»Nekaj teh ljudi je zaposlenih in tudi solidno plačanih (33 posameznikov), ostali so prostovoljci, ki pa smejo opravljati glavnih del (delati v kuhinji, ambulanti, delati z migranti ...).«

Kakšen je vaš predlog in namig, kako bi lahko vključile v svoje delo in humanitarnost tudi najine vrstnike?

»Predlagam vama, da poskušata narediti več praktičnih nalog za približanje prostovoljstva, da pomagata deliti reklamo za letovanje in poskušata povabiti in privabiti čim več ljudi k čistilnim akcijam, ki jih izvajamo.«

S katerimi humanitarnimi organizacijami še sodelujete?

»Škofijska Karitas sodeluje z Rdečim križem, Centrom za socialno delo in organizacijo Kralji ulice.«

Kako pa je s stisko beguncev in migrantov?

»Skupno rešujemo stiske beguncev in migrantov, ter jih učimo, kako si lahko poiščejo delo na slovenskih tleh kljub temu, da so brez izobrazbe in ne znajo našega jezika, ter niso vajeni naše kulture, kar je še dodatna ovira za njih.«

Slika 6: kuhinja za brezdomce (osebni arhiv, 3. 12. 2018)

Slika 7: paketi, pripravljeni za deljenje (osebni arhiv, 3. 12. 2018)

Slika 8: razkazovanje prostorov Škofijske Karitas v Mariboru (osebni arhiv, 3. 12. 2018)

5.3. Božični bazar

V sklopu najine raziskovalne naloge in dobrotelnosti sva se odločili preizkusiti, koliko nama pri zbiranju stvari in denarja lahko pomagajo tudi sošolci in prijatelji, delavci šole in naši starši. Ideja je bila, da pomagava zbrati prostovoljne prispevke za živali in tudi za ljudi v stiski. Učitelji na šoli so se strinjali z najino idejo in tako sva dobili priložnost, ki sva jo izkoristili na božičnem bazarju na naši osnovni šoli.

Postavili sva stojnico, jo okrasili s plakati in nalepkami, ki jih je brezplačno kot pomoč najini akciji naredila oblikovalka, dobrotelno pa nama jih je natisnil tudi tiskar. Dan pred bazarjem sva vsem učencem šole razdelili letake, da so vedeli, kako bo akcija potekala in so lahko prišli že pripravljene na bazar ter prinesli stvari in denar. Pasja pekarna HOV HOV nama je donirala pasje piškotke, ki sva ji zapakirali in opremili z nalepkami. Sami sva pekli tudi piškote. Na stojnici sva tako za vsako donacijo (finančno ali materialno) v zahvalo podelili vrečko s pasjimi piškoti ali pa domače piškote, kakor se je kdo odločil.

Akcija je bila uspešna, zbrali sva 165 EUR in 5 škatel materialnih stvari tako za ljudi kakor tudi za živali.

Slika 9: stojnica na božičnem bazarju (osebni arhiv, 1. 12. 2018)

Slika 10: letaki za dobrodelno stojnico (osebni arhiv, 1. 12. 2018)

Slika 11: pobiranje dobrodelnih prispevkov na božičnem bazarju (osebni arhiv, 1. 12. 2018)

5.4. Zbiralna akcija

Vse, kar smo zbrali na božičnem bazarju, smo odpeljali na Rdeči križ in Škofijsko Kartias, prispevke za živali pa v Zavetišče za živali Maribor. Tudi denar smo razdelili na tri dele. Zbiralna akcija je trajala še naprej, in sicer so učenci lahko prinašali stvari v cabinet najine mentorice. Tako sva v začetku februarja kar nekaj stvari (knjige, oblačila, igrače, higienske potrebščine ...) ponovno odnesli dobrodelnim organizacijam.

Slika 12: Zavetišče za živali Maribor (osebni arhiv, december 2018)

Slika 13: zbrane stvari pred predajo zavetišču (osebni arhiv, december 2018)

Slika 14: zbrane stvari pred predajo Rdečemu križu (osebni arhiv, december 2018)

Slika 15: zbran denar pred predajo Rdečemu križu

Slika 16: zbran denar pred predajo Karitasu (osebni arhiv)
(osebni arhiv, 11. 2. 2019)

Slika 17: zbran denar pred predajo Zavetišču za živali Maribor (osebni arhiv, 11. 2. 2019)

5.5. Vprašalna anketa sošolcem

Za pridobitev mnenja učencev naše osnovne šole sva uporabili anketo, ki je vsebovala 10 vprašanj. Oblikovali sva jo na spletni strani www.mojaanketa.si. Anketni vprašalnik je rešilo 50 učencev predmetne stopnje na naši šoli. Zastavili sva vprašanja, ki so, povezano s temo, zanimala naju in se nama je zdelo pomembno, da bi najini vrstniki to morali vedeti. Rezultate ankete predstavljava v grafu s prikazom procentov odgovorov vprašanih. Pri drugem vprašanju, kjer je bilo potrebno razložiti s svojimi besedami (odprto vprašanje), sva povzeli nekaj odgovorov, ki so si bili najbolj podobni in najštevilčnejši.

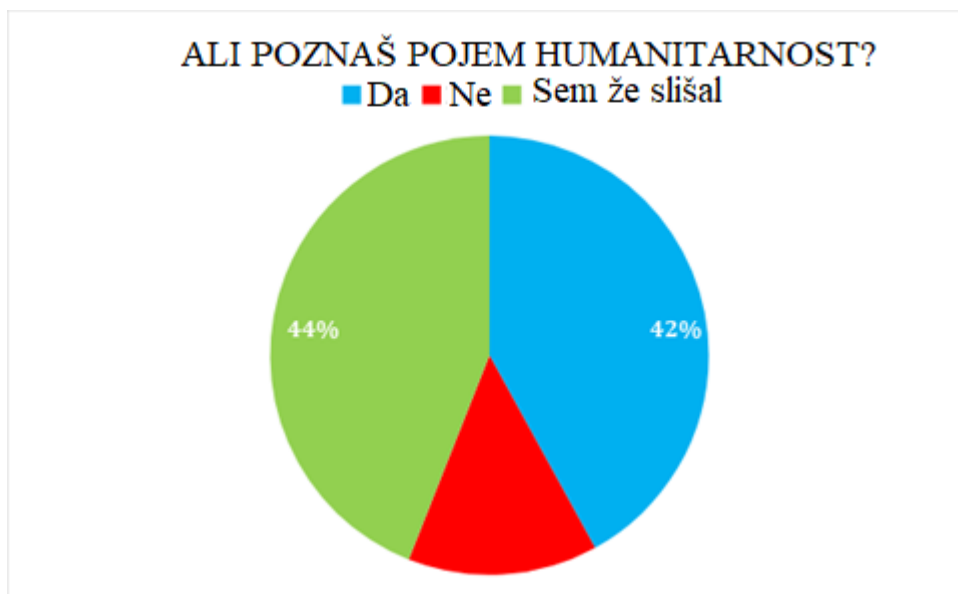
1. Ali poznaš pojem humanitarnost?

Da

Ne

Sem že slišal

Graf 1: Ali poznaš pojem humanitarnost?

Večina učencev pojem humanitarnost pozna (42%) ali je zanj že slišala (44%). 14% pojma humanitarnost ne pozna.

2. Drugo vprašanje se je nanašalo na prvo vprašanje, in sicer je bilo potrebno razložiti odgovor.

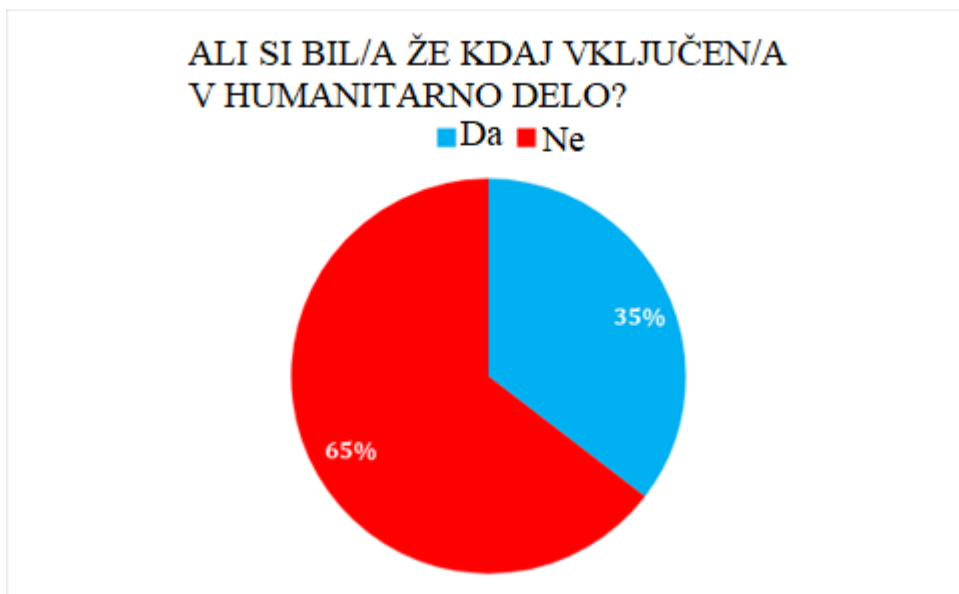
Veliko učencev oziroma anketirancev na to vprašanje ni znalo odgovoriti. Kar nekaj jih meni, da je to dobro delo, pri katerem pomagaš ljudem. Nekateri so odgovorili, da je to čustvo do sočloveka.

5. Ali si bil/a že kdaj vključen/a v humanitarno delo?

Da

Ne

Graf 2: Ali se bil/a že kdaj vključen/a v humanitarno delo?

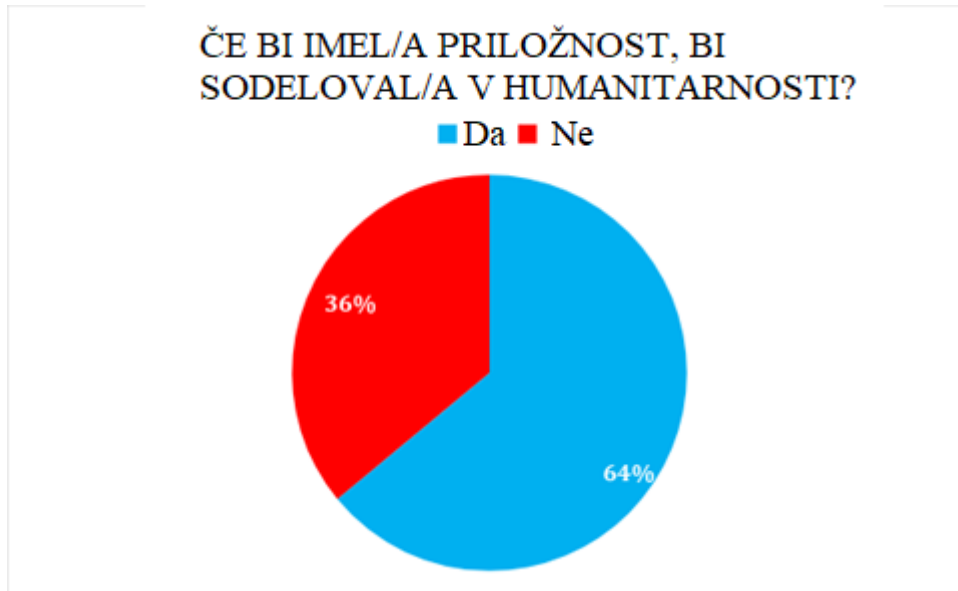
Dobra polovica učencev (65%) še ni sodelovala v humanitarnem delu. 35% anketirancev pa je bilo že vključenih v dobra dela.

6. Če bi imel/a priložnost, bi sodeloval/a v humanitarnosti?

Da

Ne

Graf 3: Če bi imel/a priložnost, bi sodeloval/a v humanitarnosti?

Lepo število učencev (64%) bi bilo pripravljeno sodelovati v humanitarnosti, ostalih 36% pa ne.

7. Če te bi brezdomec prosil za nekaj denarja, bi mu ga dal/a?

Da

Ne

Graf 4: Če te bi brezdomec prosil za nekaj denarja bi mu ga dal/a?

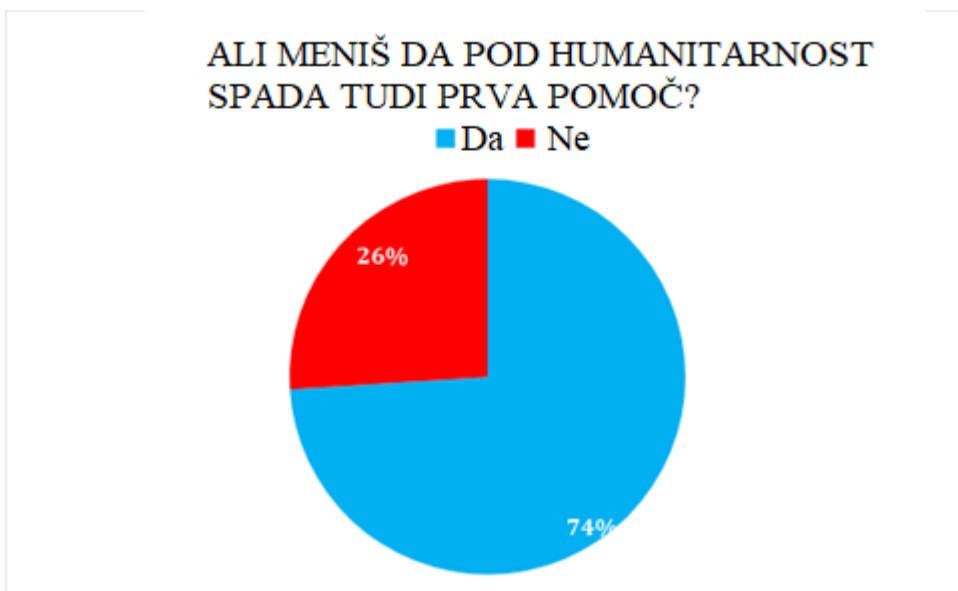
Večina učencev (78%) bi bilo, za razliko od preostalih 22%, pripravljenih podariti denar pomoči potrebnim.

8. Ali meniš, da pod humanitarnost spada tudi prva pomoč?

Da

Ne

Graf 5: Ali meniš da pod humanitarnost spada tudi prva pomoč?

Približno ena četrtnina vprašanih (26%) meni, da pod humanitarnost spada tudi prva pomoč, ostalih 74% se s tem ne strinja.

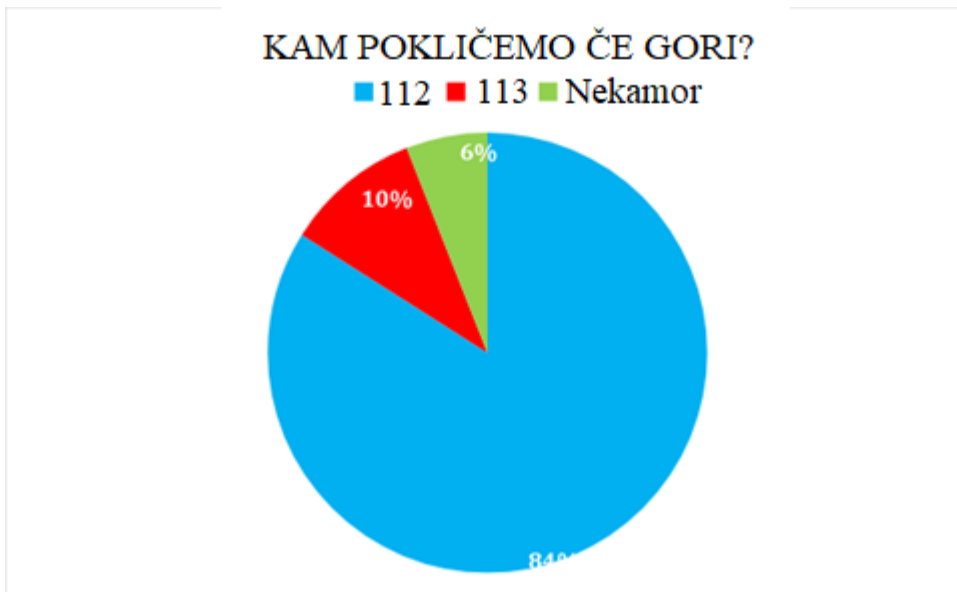
7. Kam pokličemo, če gori?

112

113

nikamor

Graf 6: Kam pokličemo če gori?

Malo anketirancev ob požaru ne bi poklicala nikamor (6%) ali pa ni poklicala napačno številko (10%). Ostalih 84% pa bi znalo pravilno poklicati na pomoč.

8. Ali bi se strinjal/a s tečajem za prvo pomoč na naši šoli?

Da

Ne

Graf 7: Ali bi se strinjal/a s tečajem za prvo pomoč na šoli?

14% učencem se tečaj prve pomoči v osnovni šoli ne zdi pomemben, ostalih 86% bi se ga z veseljem udeležilo.

9. Kaj bi naredil, če se vi nekemu zataknil bombon in oseba ne bi mogla dihati?

nič

poklical odraslo osebo

smejati se bi

paničaril bi

Graf 8: Kaj bi naredil če se bi nekomu zataknil bonbon in oseba ne bi mogla dihati?

76% učencev bi storilo pravo stvar in poklicalo odraslo osebo. Osralih 24% pa bi odreagiralo napačno.

10. Zakaj ljudje ne pristopijo na pomoč človeku, ki na cesti omedli?

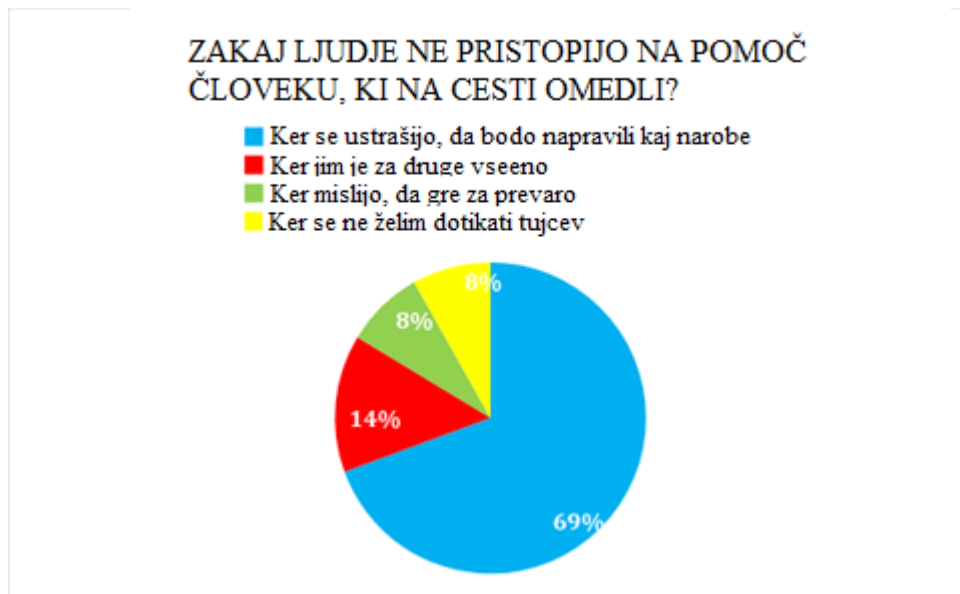
Ker se ustrašijo, da bodo napravili kaj narobe

Ker jim je za druge vseeno

Ker mislijo, da gre za prevaro

Ker se ne želim dotikati tujcev

Graf 9: Zakaj ljudje ne stopijo na pomoč, ki na cesti omedli?

70% anketirancev meni, da ljudje ne pristopijo k pomoči zato, ker se ustrašijo, da bodo naredili kaj narobe. 8% meni, da ljudje ne pomagajo, ker mislijo, da gre za prevaro, prav tako 8% meni, da se ljudje nočejo dotikati tujcev. 14% vprašanih je prepričanih, da je ljudem za druge vseeno.

5.6. Intervju na sedežu rdečega križa je bil impulz za sestavo testa prve pomoči za petošolce

Ob pogovoru z gospodom Dolinškom sva prišli do ugotovitve, da tudi sami ne veva veliko o osnovah prve pomoči, in da nam takšna teorija v šoli manjka. Tako smo skupaj prišli na idejo, da bi lahko skozi najino delo in zanimivo predstavljeno vsebino lahko postali promotorki za učenje prve pomoči na najini osnovni šoli, ter kasneje tudi širše. V začetku smo se odločili, da sestavimo test, koliko otroci v petem razredu vedo o osnovah prve pomoči. Najbolj primerno se nam je zdelo, da preizkusimo njih, saj konec petega razreda opravljajo kolesarski izpit, pri katerem bi, za samostojno vključenost v promet, morali poznati tudi te stvari. K sodelovanju sva povabili učiteljico računalništva, ki nama je pomagala ustvariti spletni vprašalnik. Za vsebino in sestavo vprašanj sva se na pomoč obrnili tudi k učiteljem razredne stopnje pouka, saj oni najboljše vedo, kakšno je predznanje njihovih učencev in kaj bi v petem razredu že lahko vedeli o prvi pomoči. Spletni vprašalnik še ni zaokrožil med vsemi učenci petega razreda, zato predstavlja samo povzetke odgovorov nekaterih anketiranih petošolcev.

TEST PRVE POMOČI – OTROCI ZA OTROKE

1. *Ali poznaš telefonsko številko prve pomoči?*

- a) 111
- b) 112
- c) 113

Vsi učenci so odgovorili pravilno (odgovor b).

2. *Kdo lahko pokliče prvo moč?*

- a) Vsak, ki potrebuje pomoč.
- b) Samo policija ali gasilci.
- c) Samo tisti, ki so starejši od 18 let.

Vsi učenci so odgovorili enako, da lahko pomoč pokliče vsak, ki jo potrebuje (a).

3. *Kaj pomeni prva pomoč?*

- a) Slikam okoliščine nesreče.
- b) Zbežim proč.
- c) Pomagam in pokličem rešilca.

Vsi so odgovorili, da to pomeni, da pomagaš in pokličeš rešilca (odgovor c).

4. *Kaj je pomembna informacija za center za informiranje*

- a) Kje se je nekaj zgodilo.
- b) Kakšne so okoliščine nesreče.
- c) Zakaj se je nesreča zgodila.

80% učencev meni, da je pomembno povedati, kje se je nesreča zgodila (a), 20% pa, zakaj se je nesreča zgodila (c).

5. *Kaj sodi k prvi pomoči?*

- a) Skrb za ponesrečenca in klic 112.
- b) Zbežim proč.
- c) Ga potolažim in prigovarjam, da bo bolje.

Vsi učenci mislijo enako (skrb za ponesrečenca in klic na pomoč; odgovor a)

6. *Ali pomagamo tudi osebnim prijateljem?*

- a) Ne.

- b) Ja, saj vsak hoče, da se mu v stiski pomaga.
- c) Ne počakam na odrasle.

Vsi so izbrali odgovor b.

7. *Kaj rabi človeško telo, da deluje*

- a) Razmišljanje, videnje, krvni obtok.
- b) Razmišljanje, dihanje, krvni obtok.
- c) Razmišljanje, prebava, krvni obtok.

Vsi učenci so odgovorili, da telo za svoje delovanje potrebuje razmišljanje, dihanje in krvni odtok (b).

8. *Na kakšen način ugotoviš, da neka oseba še diha?*

- a) Ne morem, to lahko samo reševalec.
- b) To ne morem sam. Lahko samo reševalec.
- c) Opazujem prsni koš, potipam utrip, preverjam izdih.

Vsi učenci so odgovorili z odgovorom c.

9. *Si priča prometne nesreče. Ponesrečen kolesar ne diha. Kaj boš napravil?*

- a) Zbežal proč.
- b) Močno ga bom stresel.
- c) Začel bom z masažo srca.

90% učencev meni, da je potrebno začeti z masažo srca (c), 10% pa, da moraš ponesrečenca močno stresti (b).

10. *Zgodila se je nesreča. Ponesrečenec diha. Prevališ ga v bočni položaj. Zakaj je to pomembno?*

- a) Saj to sploh ni pomembno.
- b) Zato ker bolje zgleda.
- c) V primeru, da omedli se ne zaduši in lahko diha.

Vsi so dogovorili z odgovorom c.

11. *Med igro doma je prijatelj padel in si presekal ustnico. Kaj napraviš?*

- a) Svetuješ, naj drži ustnico pod tekočo vodo.
- b) Stisneš s kompresijsko gazo in poiščeš pomoč.
- c) Zalepiš z obližem.

80% učencev misli, da stisneš s kompresijsko gazo in poiščeš pomoč (b), ostalih 20% pa, da naj ustnico drži pod tekočo vodo.

12. Pri igri je prijatelj padel. Na glavi ima buško. Kako lahko pomagaš?

- a) Saj to ni nič hudega, igra se naprej.
- b) Dam mu kapo, da se buška ne vidi.
- c) Prijatelja pomirim, sedeva, buško hladim, grem po pomoč.

Učenci so bili enotni z odgovorom c.

13. Na izletu bi prijatelj rad poskusil plodove kot jagode, neznanega grma. Kaj napraviš?

- a) Povem, naj počaka na jesen, ko so bolj sladke.
- b) Povem, da so boljše, če so sladke in naj gre po sladkor.
- c) Povem, da so lahko strupene, ker jih ne pozna.

Tudi tukaj so vsi enotno odgovorili z odgovorom c.

14. S prijateljem si sam doma. Naenkrat začne krvaveti iz nosa. Kaj napraviš?

- a) Rečem, naj obriše nos.
- b) Naj nagne glavo naprej in kri pogoltne.
- c) Naj sede, glavo nagne nazaj, na tilnik dam hladne obkladke, zamašim nosnice z robčki.

Prav tako je tukaj bil edini odgovor vseh odgovor c.

15. Ste na rolgah in prijatelj pade. Na glavi ima buško. Kaj napraviš?

- a) Jo stisneš, da bi izginila.
- b) Nič, bo že izginila.
- c) Greš domov, buško hladiš, poveš staršem.

Tudi tukaj so učenci bili enotnega mnenja in odgovorili z odgovorom c.

16. Med kolesarjenjem prijatelj pade. Roka postane sumljivo otečena. Kaj napraviš?

- a) Položim mrzel obkladek.
- b) Rečem, da roko drži visoko nad glavo.
- c) Potolažiš ga, poveš, naj roko drži preko trebuha in pokličeš starše.

30% učencev meni, da je pravilno ravnanje pod odgovorom c, ostalih 70% pa je izbralo odgovor a.

17. Prideš v kuhinjo in vidiš, kako tvoj mlajši bratec pije čistilo za posodo. Kaj napraviš?

- a) Rečeš mu naj da prst v usta in izbruha.
- b) Splahneš usta, ga pomiriš in pokličeš pomoč.
- c) Rečeš, naj neha in poplakne z vodo.

20% misli da naj splahne usta in pokliče pomoč 80% pa naj, da prst v usta in izbruha ven .

18. Na travniku zakurite in pečete koruzo. Prijateljci se vname pulover. Ogenj pogasite. Kaj napraviš?

- a) Hladim z mlačno vodo in čakam pomoč.
- b) Tečem domov in z kremo za hlajenje namažem rano.
- c) Hladim z mrzlo vodo in čakam pomoč.

40% učencev meni, da je najbolj storiti, kot pravi odgovor a. 30% vprašanih misli, da je pravilen odgovor c. 30% pa bi ravnalo, kot narekuje odgovor b.

19. Pri igri si je prijateljci zataknil bonbon. Začne kašljati. Kaj napraviš?

- a) Dam ji za pit, da bonbon zdrsne.
- b) Poskušam bonbon s prsti odstraniti.
- c) Nagnem jo naprej in trepljam z roko med lopaticami.

Vsi učenci mislijo enako ©.

20. Pri igri na vrtu, prijatelja piči čebela. Zelo ga boli. Kaj boš napravil?

- a) Mesto vboda hladim in poličem starše.
- b) Mesto vboda prelepim z obližem.
- c) Svetujem, da naj mesto vboda spraska.

Vsi so odgovorili z odgovorom a.

21. Na morju ješ sočno breskev. Naenkrat te v usta piči čebela. Kaj napraviš?

- a) Mesto pika močno stisnem.
- b) Poiščem topli čaj.

c) Hitro poiščem sladoled ali ledeno kocko, dam ne mesto pika in poiščem pomoč. 90% učencev meni, da je potrebno ravnati kot piše v odgovoru c, 10% pa, da je najboljši odgovor a.

22. *Si na rojstnem dnevu, prijatelj se s škarjami ureže v roko do krvi. Kaj napraviš?*

- a) Naj roko da mirno k telesu in počaka, da neha krvaveti.
- b) Pomirim, roko naj dvigne visoko, s krpo stisnem na rano, pokličem pomoč.
- c) Svetujem, naj roko drži pod tekočo vodo.

70% učencev je odgovorilo z odgovorom b, 30% pa z odgovorom c.

23. *Med zimskimi počitnicami gremo s prijatelji do ledenega jezera. Prijatelj pade v skozi led. Kaj napraviš?*

- a) Zbežim iz leda in poiščem pomoč.
- b) Položno ležem na led in z roko poskušam potegniti prijatelja iz vode.
- c) Grem po vrh, se privežem in po trebuhu drsam do ponesrečenca.

Polovica učencev je odgovorila z b, 40% učencev misli, da je pravilen odgovor c, 10% pa je odgovorilo z odgovorom a.

24. *Med igro prijatelja po nesreči udarim v glavo. Prijatelj pade. Ko se pobere, začne bruhati. Kaj napravim?*

- a) Priskrbim mu vodo, da poplakne in se igra dalje.
- b) Saj ni nič, verjetno je kaj narobe pojedel.
- c) Pazljivo ga pogledam, morda je pretres možganov in poiščem pomoč.

Vsi so odgovorili z odgovorom c.

25. *Pri rolkanju je prijateljica padla. Podrgnila si je nogo, rahlo krvavi. Kaj napraviš?*

- a) Koleno splaknem z vodo in priskrbim obliž. Pokažem staršem.
- b) Peljem jo na urgenco.
- c) Hitro malo poplaknem rano in poskrbim, da nihče ne vidi.

Tudi tukaj so bili učenci enotni pri odgovoru a.

(vir 11, 14)

Pri analizi rezultatov manjše populacije petošolcev sva ugotovili, da učenci splošne zadeve, ki se tičejo osnove prve pomoči, poznajo kar dobro, in so bili v odgovorih enotni. Razhajali so se pri tistih vprašanjih, kjer je bilo potrebno ugotoviti, kako ravnati v primeru težje nesreče, trenutne nesreče,

tam, kjer je za pomoč možnih več situacij. V teh situacijah je ključno, da otroci znajo ravnati, kot je prav, saj se velikokrat zgodi, da o zdravju in rešitvi lahko odločajo minute, včasih tudi sekunde.

6. UGOTOVITVE

Skozi svoje delo sva ugotovili, da mladi vemo bistveno premalo o prvi pomoči, o možnosti pomoči in tudi o sami dobrodelnosti. Mladi bi morali bolje poznati osnove prve pomoči, da bi bili pripravljene in bi lahko pomagali, če bi bili priča kakšni nesreči ali poškodbi prijatelja. Če bi imeli zadostno znanje iz področja prve pomoči, bi vedeli, kako ravnati pravilno, saj če pride do resnih poškodb in reševalci ne pridejo dovolj hitro, so ljudje lahko v hudi stiski in smo tisti, ki smo prvi ob njih, morda tudi ključni za njihovo. Takšni, ki pomagajo morajo znati tudi začutiti sočlovekovo stisko. Ugotovili sva, da najini sovrstniki ne vedo dovolj o humanitarnosti in o tem, kako pomagati drugim. To se je pokazalo skozi rezultate ankete, ki sva jo pripravili za učence naše šole. Skozi anketo in pripravo inovacijskega predloga sva ugotovili, da, če bi mlade pravilno usmerjali in bi imeli mladi zgled v odraslih ter če bi jih znali motivirati na pravi način, bi mladi z veseljem pomagali in sodelovali v humanitarnih delih. Tako, kot radi sodelujejo in pomagajo tudi pri stvareh, za katere jih prosijo učitelji – ker jim to da občutek, da so naredili nekaj dobrega. Če bi torej znali pokazati, da je “frajersko” narediti nekaj dobrega za ostale – da je pomembno, če pomagaš in če znaš pomagati, potem bi mladi veliko raje pomagali in med name ne bi bilo takšnega rivalstva in tudi ne občutka, da se morajo tisti, ki imajo manj, počutiti manjvredne in izolirane.

7. ZAKLJUČEK

Tema najinega inovacijskega predloga naju je skozi delo, pisanje in raziskovanje ter ob ugotovitvah, do katerih sva prišli, še bolj pritegnila. Odločili sva se, da se bova tudi, ko z nalogo končava, s tem ukvarjali še naprej še resnejše in postali prostovoljki pri eni izmed organizacija. Želeli bi postati promotorki prostovoljstva na osnovnih šolah, vzor vrstnikom. Meniva, da imamo mladi dovolj časa, kljub šolskim in obšolskim dejavnostim. Ugotovili sva tudi, da se na šolah premalo pogovarjamo o humanitarni dejavnosti in o prvi pomoči. Meniva, da bi morali vpeljati tečaje prve pomoči v osnovno šolo. Prva pobuda bi morala biti podana že na prvi in drugi razredni stopnji. Lahko bi opravljali osnovni tečaj prve pomoči že ob opravljanju kolesarskega izpita v petem razredu, drugega pa v devetem razredu, da bi otroci pripravljene odšli iz osnovne šole. Kajti resneje se mladi s prvo pomočjo srečajo šele pri opravljanju izpita za motor ali vozniškega izpita za avto. Če bi se s to temo redno srečevali že skozi obdobje osnovne šole, bi se ta bolj vtisnila v njihovo zavest, postala bolj domača in hkrati tudi bolje sprejeta.

Meniva, da bi vrstniki, če bi bili pravilno vodeni in dovolj angažirani, želeli pomagati drugim, ne glede na okoliščine. Še zmeraj je v njih dovolj sočutja do drugih, da ne bi pogledali stran, če se zgodi nesreča, ali če nekdo potrebuje pomoč. Veliko je odvisno tudi od vzora, ki ga imamo mladi. In če vidimo, da si ljudje okoli nas pomagajo, je malo verjetnosti, da bomo sami naslednjič, ko bomo v podobni situaciji, pogledali proč.

8. VIRI IN LITERATURA

(vir 1)

https://www.prostovoljstvo.org/resources/files/pdf/publikacije/Raziskava_SF_prostovoljstvo_konc_no_porocilo.pdf

(vir 2) <http://www.arhiv.evropa.ukom.gov.si/si/vsebina/novice/aktualne-teme/2010/evropsko-letoprostovoljstva/prostovoljstvo-v-sloveniji/>

(vir 3)

https://www.prostovoljstvo.org/resources/files/pdf/slovenska_mreza_prostovoljskih_organizacij/Z_A_K_O_N_O_PROSTOVOLJSTVU_Zadnja_verzija_popravljeno.pdf

(vir 4) <http://www.skupaj-mocnej.si/poglavje/humanitarna-pomoc/>

(vir 5) [https://www.mladina.si/92373/humanitarni-](https://www.mladina.si/92373/humanitarni-bankirji?fbclid=IwAR0smjdqlundPJbiph_7wuFzmtG4wOvrVOpaTx1IvhCOkRP-zrDZxIXvhiE)

[bankirji?fbclid=IwAR0smjdqlundPJbiph_7wuFzmtG4wOvrVOpaTx1IvhCOkRP-zrDZxIXvhiE](https://www.mladina.si/92373/humanitarni-bankirji?fbclid=IwAR0smjdqlundPJbiph_7wuFzmtG4wOvrVOpaTx1IvhCOkRP-zrDZxIXvhiE)

(vir 6) https://sl.wikipedia.org/wiki/Rdeči_križ

(vir 7) <https://www.karitas.si/o-karitas/>

(vir 8) <http://www.dzzz-mb.si/zgodovina-druscarontva.html>

(vir 9) <https://www.zavetisce-mb.si/zavetišče/o-zavetišču>

(vir 10)

http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2004_2009/documents/com/com_com%282007%290317/_com_com%282007%290317_sl.pdf (ne veva)

(vir 11) povzeto in prilagojeno po tem viru: <https://pflasterpass.de/pflaster-spas/erste-hilfe-test/>

(vir 12) <https://www.drk.de/das-drk/setze-ein-zeichen/wir-brauchen-dich-um-im-notfall-schnell-helfen-zu-koennen/ein-dutzend-tipps-zur-ersten-hilfe-fuer-kinder-und-von-kindern/>